

השופטים של בית האשפים העליון

מונחות אותה שעה מכונות שלא תאמו כלל את האחריה הסולידית של בית-המשפט — מכונות-הקרה של קולנוע. התביעה הכללית היתה המתגוננת, הישגה. התובעת היתה חברת אולפני-הרצ-ליה, שהגישה באמצעות פרקליטה, עורך-הדין שמואל תמיר, בקשה לצרעל-תנאי נגד לוי גרי, סגן המנהל הכללי של משרד הפנים והבוס של כל בעיות הצנזורה האמנותית בישראל.

הפילה לבקשה היתה איסור הצגתו של קטע-יומן בן דקה אחת, בו הצליחו להנציה, מה שהתרחש בשכונת עוני תל-אביבית — סומייל, כאשר פקיד הוצאה לפועל של בית-המשפט בא בלוויית המשטרה כדי לבצע צו פינוי.

כיצד הצליח הצלם לצלם קטע זה? סיפור פרקליט החברה התובעת: „באותו יום היה חסר קטע ביומן, ומאחר ובעיתונים היתה פרסומת רבה לפרשת תביעת-הפני-נוי של סומייל, שלח עורך היומן את הצלם לצלם ריפורטאז'ה בסומייל עצמה! למזלו — או לרוע מזלו — של הצלם, הגיעה המשטרה למקום בדיוק באותה שעה, וכך צולם קטע היומן, אותו החליט לוי גרי לאסור לפירסום.

גם תשומת ליבם של השופטים, מש-נכנסו לאולם, נמשכה מיד אל ההכנות הרבות שנעשו להצגת-קולנוע. שלושת השופטים — משה זילברג, משה לנדוי ואל-פרד ויתקון — ניראו ספק כועסים, ספק משועשעים, למראה התכונה באולם.

לאחר ויכוח סוער בין שמואל תמיר וצבי טרלו, סגן-פרקליט-המדינה, שייצג את לוי גרי, החליטו השופטים ברוב קולות לראות את קטע היומן, בן הדקה, שעורר את הסערה. היחיד שהתנגד היה השופט ויתקון. הוא חרד פן תהיה הצגת הקטע תקדים בלתי-רצוי, תביא לכך ש-בית-המשפט „יאלץ לראות סרטים כאלה כל שבועיים.“

הקטע עצמו היה מוזעזע. „זהו מראה

בשימלה מופשלת, חוך מאבק נואש, נגדרת אשה זו בקטע שהזכיר לפרקלים המדינה

התקפה של ס.ס.

עלידי הרשויות? פרקליט האולפן הציג את הסכנה הגדולה, הטמונה בהפיכת הצנזורה לכלי שימ-נע הפצת כל ידיעות העלולות להזיק למי שבידיו השלטון: „אין דבר מסוכן יותר מאשר ריכוז הכוח הזה בידיו של איש, שיוכל להחליט ולקבוע מה טוב לציבור לראות ומה לא טוב לו לראות. מכאן ועד למדינה הטוטאליטארית — כבר לא נותר אפילו צעד אחד!“

החומר המשפטי שהוגש לשופטים היה כל כך מרובה, עד שלא יכלו להחליט בו במקום. הם החליטו לדחות את החלטתם עד לעיון נוסף ומדוקדק בחומר.

רת חוק ולהוכחה שעל החוק והמשטרה אפשר לגבור כביכול בכוח הורוע! טענותיהם של המסריטים היו מסוג אחר: „הם יכולים לצנזר אמנות, טענו. אך אינם יכולים לצנזר את החיים!“

גם השופטים עצמם חקרו בנקודה זו את עורך-הדין טרלו. טען השופט לנדוי: „יש חשיבות להפצת ידיעות על מה שקרה, וזה קרה. האם הציבור אינו רשאי לדעת מה אירע?“

השיב טרלו: „תלוי רק איך אומרים את הדבר. אם שלילת הסרט נובעת מטעם מים חינוכיים, מוטב שהציבור לא יראה.“ סיכם השופט זילברג בשאלה: „האם חייבים לחפות על דברים לא-נכונים שנעשו

קורת סרטים לא הסתכמו בפרט זה בלבד. נציגם הממושקף תקף בשצף-קצף את המסריטים, את קטע היומן ואת התמ-ליל שהתלווה לקטע הקצר. „הקטע פוגם בטעם הטוב“, טען, „הוא אינו מראה את שני צידי המטבע, אך בעיקר אין הוא מדגיש את העובדה שהיתה כאן הפרת חוק ברורה מצידם של תושבי ה-שכונה, ושהמשטרה רק התגוננה מפני הנשים שתקפו אותם.“

„הם השתמשו במומנט של פער סוציאלי“, המשיך לטעון, „הבליטו אותו בכך שצילמו את בתיה התרבים של סומייל ברקע בנייני הפאר של הצפון, גרמו בכך לאששות של הסתה, שיכולה להביא להפי-

אכורי, קבע השופט משה זילברג. „פשיטת הקצינים והשוטרים... עוררה בי את הרושם שזו פלוגת ס.ס., הפושטת על ישוב יהודי שקט!“ הגדיר לוי גרי עצמו את המראה.

„מראה האשה, הצומדת מאחורי חלון מסורג, כשמעיניה נשקף פחד תהומי, יר-כיר לכל צופה את מחנות-הריכוז,“ טען איש פרקליטות המדינה, צבי טרלו.

„עם כל הכבוד, השיב פרקליט המס-ריטים, „הייתי מבקש מבית-המשפט שיג-נה את הצד השני על טענה מורה זו. זה עלבון נורא למשטרת ישראל, שמש-וויים את מעשיה עם מעשי הס.ס.“ אך טענותיהם של אנשי המועצה לכי-

בידניים מגולות ניגרת האשה על הארץ. לבסוף היא מפסיקה ל- היאבאק, נגרת ללא תנועה, בתמונות האחרונות.

הנשים הזועקות מתבוננות בחברתן הניגרת עלידי ה- שוטרים דרך החזרות, לעבר הניידת. הבעת פניהן של נשים אלה היא אחד המראות המזעזעים של הקטע.

בשערות האשה ההרה תופס השוטר משמאל, בשעה שהשוטר מימין מרים את רגליה, אחרי שהאשה הצליחה להימלט לרגע מידיהם של השוטרים.